

TOIMINTASUUNNITELMA 2023

YMPÄRISTÖKASVATUSJÄRJESTÖ FEE SUOMI

Sisällys

1. Yleistä.....	2
2. Tuki varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten ympäristökasvatustyölle voimistuu	3
2.1. Vihreä lippu -ohjelma ja vuoden 2023 painopiste	3
2.2. Vihreän lipun toimintamallin kehittämisprojekti huipentuu	5
2.3. Uuden materiaalin tuottaminen.....	6
3. Ympäristökasvatuksen asema paranee yhteiskunnassa	7
3.1. Ympäristökasvatuksen Pyöreän pöydän koordinointi	7
3.2. Kestävä koulu -ohjelman edistäminen	8
3.3. Yhteistyö ja työryhmät.....	9
4. Ympäristökasvatuksen osaaminen kasvaa ja laatu paranee	9
4.1. Opetushallituksen rahoittamat koulutushankkeet	9
4.2. Muu koulutustoiminta	10
4.3. Ympäristökasvatuksen uudistettu tunnustuspalkinto.....	10
5. Ympäristökasvatuksen viestintä vahvistuu	11
5.2. Sosiaalinen media	13
5.3. Mediatyö ja -seuranta	14
5.4. Tapahtumat	14
5.5. Vihreän lipun sisäinen viestintä	14
5.6. Ympäristökasvatus-lehti.....	15
6. Hallinto ja talous	16
7. Going Green Oy (GoG)	17

1. Yleistä

Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi toimii ympäristökasvatuksen kattojärjestönä Suomessa. Tarjoamme *Vihreä lippu -ohjelmalla* tukea ja inspiraatiota opetus- ja kasvatusalalle. *Vaikutamme* yhdessä alan järjestöjen ja toimijoiden kanssa ja kerromme päättäjille ympäristökasvatuksen tilasta ja tarpeista. *Koulutamme* opettajia ja kasvattajia ympäristökasvatuksen ajankohtaisista teemoista yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. *Viestimme* ympäristökasvatuksen tärkeimmistä ajankohtaisista asioista.

FEE Suomi on osa Foundation for Environmental Education -verkostoa, joka on maailman suurin ympäristökasvatusjärjestöjen verkosto. FEE Suomi on FEEn täysjäsen. FEE Suomi ja sen 100 % omistama osakeyhtiö Going Green Oy toteuttaa vuonna 2022 kolmea FEE:n kansainvälistä ohjelmaa.

FEE Suomi koordinoi *Eco-Schools* -ohjelmaa (Vihreä lippu). Going Green Oy vastaa puolestaan hotelli- ja majoitusalan *Green Key* -ohjelmasta, *Green Activities* ja rantojen ja vierasvenesatamien *Blue Flag* -ohjelmasta.

FEE Suomen strategia vuosille 2020–2024

ARVOT

Perusta: Luonnon ja elämän itseisarvo

Arvot: Osallisuus, yhteistyö, luotettavuus, oppimisen ilo

VISIO

FEE Suomi on tunnettu ja arvostettu alan asiantuntijajärjestö, joka vaikuttaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ympäristökasvatuksen laatuun ja asemaan Suomessa.

MISSIO

FEE Suomi edistää, kehittää ja tukee ympäristökasvatusta Suomessa.

STRATEGISET TAVOITTEET

1. Tuki varhaiskasvatukseen, koulujen ja muiden oppilaitosten ympäristökasvatustyölle voimistuu.
2. Ympäristökasvatuksen asema paranee yhteiskunnassa ja poliittisessa päätöksenteossa.
3. Ympäristökasvatuksen osaaminen kasvaa ja laatu paranee.
4. Ympäristökasvatuksen viestintä vahvistuu.

Painopisteet vuonna 2023

- Vihreä lippu -ohjelman uudistusten loppuun saattaminen ja julkistaminen
- Tehdään aktiivista vaikuttamistyötä Kestävä koulu -ohjelman saattamiseksi seuraavaan hallitusohjelmaan
- Ympäristökasvatuksen tunnustuspalkinnon uudistamistyötä jatketaan
- Koulutetaan opettajia ja kasvattajia useissa koulutushankkeissa yhdessä yhteistyökumppanien kanssa
- Viestitään viestintäsuunnitelman mukaisesti ja vahvistetaan vaikuttamisviestintää

2. Tuki varhaiskasvatukseen, koulujen ja oppilaitosten ympäristökasvatustyölle voimistuu

Tavoitteen kuvaus: FEE Suomi tarjoaa varhaiskasvatukseen, kouluille ja muille oppilaitoksille laadukkaan ja innostavan Vihreä lippu -ympäristökasvatusohjelman. Vihreä lippu -ohjelmassa korostuu toivo ja yhdessä tekeminen. Kehitämme Vihreä lippu -ohjelman toimintamallia, materiaaleja ja -palveluja vastaamaan entistä paremmin osallistujien, oppimisympäristöjen ja muuttuvan maailman tarpeisiin. Tuotamme ajankohtaista ja monipuolista tukimateriaalia opetuksen ja kasvatuksen tueksi myös muille kuin Vihreä lippu -osallistujille.

2.1. Vihreä lippu -ohjelma ja vuoden 2023 painopiste

Vihreä lippu -ohjelman vuoden 2023 **pääpainopisteenä** on kehittämisprojektin uudistusten loppuunsaattaminen ja julkistaminen. Lisäksi **tuotamme uutta materiaalia** vaikuttavimmista ympäristöteoista kouluissa ja päiväkodeissa. Näistä painopisteistä tarkemmin omissa alaluvuissa 2.2. ja 2.3.

Vihreä lippu on Suomen suurin kestävän kehityksen ohjelma ja ympäristösertifikaatti kasvatusalalle, joka edistää opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden täyttämistä. Vihreässä lipussa keskiössä ovat kestävien elämäntapojen opettelu, osallisuus ja vaikuttamiseen kasvattaminen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti. Vihreä lippu tarjoaa valmiit työkalut ja osallistavaan ympäristökasvatukseen innostamalla lapset ja nuoret oppimaan kestävän tulevaisuuden tiedot ja taidot tekojen kautta. Vihreän lipun toimintamalli ohjaa myös ympäristökuormituksen pitkäjänteiseen vähentämiseen sekä kestävän kehityksen mukaisten arvojen ja asenteiden sisäistämiseen.

Valtakunnallinen, moniammatillinen Vihreä lippu -toimikunta myöntää ohjelman kriteerit täyttävälle yksiköille oikeuden käyttää Vihreää lippua merkkinä korkeatasoisesta ympäristökasvatuksesta. Vihreä lippu on osa FEE:n kansainvälistä *Eco-Schools* -ohjelmaa.

Vihreä lippu -ohjelman jatkuvana tavoitteena on ohjelman osallistujien tukeminen pitkäjänteisessä ja laadukkaassa ympäristökasvatustyössä. Osallistujille tarjotaan Vihreä lippu -osallistujasivujen laajat toimintaohjeet ja teemamateriaalit. Lisäksi osallistajat saavat aina tarvitessaan tukea puhelimitse ja sähköpostitse. Tarjoamme säännöllisiä perehdytyksiä Vihreä lippu -toimintamalliin (katsottavissa myös tallenteena), sekä uusille yksiköille yksikkökohtaisia perehdytyksiä etätoteutuksina. Annamme kirjallisen palautteen kaikkiin Vihreä lippu -toimintasuunnitelmiin ja raportteihin. Osallistajat ovat myös aktiivisen viestinnän piirissä ja saavat tietoa ohjelman ja ympäristökasvatuksen ajankohtaisista asioista. Vihreä lippu -ohjelmassa järjestetään vuonna 2023 myös koulutusta ohjelmaan tulevista uudistuksista ohjelmassa mukana oleville.

Vihreä lippu -ohjelmaan toivotetaan tervetulleeksi kaikki uudet osallistajat. Syksyllä 2022 ohjelmassa on mukana yhteensä 371 päiväkotia, oppilaitosta ja vapaa-ajan toimijaa. Vuonna 2023 jatkamme kasvattamistyötä järjestämällä hyväksi havaittuja säännöllisiä esittelytilaisuuksia noin 4–6 kertaa vuodessa (joista osa suomeksi ja osa ruotsiksi). Esittelytilaisuuksissa kerromme Vihreä lippu -ohjelmasta asiasta kiinnostuneille opettajille, kasvattajille ja kasvatusalan hallinto- ja johtotehtävissä

työskenteleville. Viestimme tilaisuuksista aktiivisesti suoraan kuntien yhteyshenkilöille, joiden avulla viesti leviää kohderyhmillemme. Lisäksi markkinoimme ohjelmaa erilaisissa alan tilaisuuksissa, messuilla ja tapahtumissa sekä tekemällä aktiivista viestintää ja markkinointia omissa viestintäkanavissamme.

Jatkamme osallistujamäärän kasvattamiseen tähtäävää työtä ja vierailemme ohjelmaan osallistuvissa kouluissa ja päiväkodeissa. Tavoitteemme vuodelle 2023 on saada 20 uutta päiväkotia, oppilaitosta tai vapaa-ajan toimijaa mukaan Vihreä lippu -ohjelmaan.

Vihreä lippu -ohjelma tekee yhteistyötä kansainvälisen Eco-Schools ohjelman kanssa ja osallistuu Eco-Schools verkoston järjestämään National Operators Meeting (NOM) tapaamiseen helmi-maaliskuussa 2023. Tapahtuma on suunniteltu pidettäväksi Euroopassa.

Vihreä lippu -ohjelmassa on tehty tiivistä yhteistyötä Baltian maiden sekä Pohjoismaiden Eco-Schools osallistujien kanssa ja nämä yhteydet pidetään avoimina mahdollisia yhteistyöprojekteja ajatellen.

2.2. Vihreän lipun toimintamallin kehittämisprojekti huipentuu

Vihreä lippu -ohjelmassa vuosina 2020–2022 käynnissä ollut kehittämisprojekti huipentuu uudistusten julkistuksiin elokuussa 2023. Keväällä 2022 FEE Suomen hallituksen tekemien päätösten pohjalta viimeistellään toimintamallin ja materiaalien uudistukset vuonna 2023. Uudistetun Vihreä lippu -ohjelman julkistusten suunnittelu käynnistyy alkuvuodesta 2023.

Kehittämisprojektin uudistukset liittyvät 1) toimintasuunnitelma- ja raportointilomakkeen uudistukseen 2) alku- ja loppukartoituksen uudistukseen 3) uuteen alkuintro -osioon, 4) Vihreä lippu -tapojen päivitykseen, 5) Vihreän lipun visuaalisen ilmeen uudistukseen sekä 6) Vaikuttavimmat ympäristöteot -projektiin.

Lisäksi vuoden 2023 aikana suunnitellaan kestävä taso -mallin ja hinnaston muutoksia. Hinnaston muokkauksessa konsultoidaan ensin kuntien kontakteja, jonka pohjalta tehdään muutosehdotus.

Keskitymme uudistusten saattamiseen sujuvasti nykyisten osallistujien käyttöön uudistusten viestintää suunnittelemalla. Uudistuneen Vihreä lippu -toimintamallin julkistamisen jälkeen osallistujille järjestetään syksyn 2023 aikana erillisiä esittelytilaisuuksia uudistetusta toimintamalleista ja materiaaleista. Osallistujille järjestetään myös kokemustenvaihtotilaisuuksia. Uudistusten myötä myös Vihreän lipun perehdytys- ja esittelytilaisuuksien materiaaleja ja esityksiä päivitetään syksyn 2023 aikana.

2.3. Vaikuttavimmat ympäristöteot -projekti

Vihreä lippu -ohjelmassa julkaistaan vuonna 2023 uutta materiaalia opettajien käyttöön ympäristökasvatuksen tueksi. Vaikuttavimmat ympäristöteot -projektin materiaalit valmistuvat helmikuun loppuun mennessä ja ne julkaistaan muiden uudistuksen kanssa elokuussa 2023. Projektin toteuttamiseen on palkattu projektisuunnittelija 50 % työajalla helmikuun 2023 loppuun asti.

Jokaiseen Vihreän lipun teemaan liittyen tuotetaan Vaikuttavimpien ympäristötekojen listat, joihin on koottu tieto olennaisimmista ympäristöteoista, joita koulussa ja päiväkodissa voi tehdä. Listat on tarkoitettu opettajille ja kasvattajille työkaluksi, joka tukee keskittymistä lasten ja nuorten kanssa niihin ympäristötekoihin, jotka ovat tärkeimpiä eri teemoihin liittyen. Vaikuttavimpien ympäristötekojen tunnistamisella pyritään näyttämään eri tasoisia tekoja, esim.: yksilön teot, yhteisön; koulun tai päiväkodin teot sekä laajempi kunnallinen, kansallinen tai globaali ympäristötekojen taso. Listat havainnollistavat sekä vaikuttavimmat teot, joita opettaja voi tehdä arjessa yhdessä lasten ja nuorten kanssa, että teot, joihin he voivat halutessaan yrittää vaikuttaa myös koulun tai päiväkodin ulkopuolella. Listoilla havainnollistetaan ympäristöratkaisujen toteuttamisen mahdollisuuksia eri mittakaavoissa. Teemme projektissa laajasti yhteistyötä eri alojen asiantuntijoiden kanssa.

Vaikuttavimmat ympäristöteot -listoista tulee kaikille avoimia ja lisäämme ne ulkoisille Vihreä lippu -verkkosivuille. Viestimme asiasta laajassa opetus- ja ympäristökasvatusalan verkostossamme. Vaikuttavimmat ympäristöteot -listat tuotetaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Vaikuttavimmat ympäristöteot -projektin uusia materiaaleja hyödynnetään myös muissa Vihreä lippu -ohjelman materiaaleihin tehtävissä uudistuksissa.

FEE Suomi on hakenut rahoitusta Nesslingin säätiöltä uusien materiaalien toteutukseen ja rahoituksen toteutuessa Vihreä lippu ohjelman yhdeksän teemamateriaalin yhteyteen tuotetaan pienet oppaat sekä videoluennot kattaviksi lisämateriaaleiksi ympäristökasvatuksen tueksi. Vihreä lippu -ohjelma tarjoaa jo kaksi kaikille avointa opasta: Pieni opas ilmastokasvatukseen ja Pieni opas luonnonkirjoon. Tuotamme ja julkaisemme lisämateriaalina seitsemän pientä opasta ja kaikista yhdeksästä teemasta videoluennot. Materiaaleissa kerrotaan tiiviissä muodossa jokaisesta teemasta taustatietoja teemoista sekä toimintaideoita ympäristökasvatuksen toteutukseen.

3. Ympäristökasvatuksen asema paranee yhteiskunnassa

Tavoitteen kuvaus: FEE Suomi vahvistaa vaikuttamistyötään ja rooliaan ympäristökasvatuksen asiantuntijana. Osallistumme aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja teemme vaikuttamistyötä mm. valtakunnallisissa vaaleissa, opetussuunnitelmatyössä, opettajankoulutuksessa ja opetus- ja ympäristöhallinnon linjausten kehittämisessä. Koordinoimme ympäristökasvatuksen yhteistyöverkoston Pyöreän pöydän vaikuttamistyötä.

3.1. Ympäristökasvatuksen Pyöreän pöydän koordinointi

FEE Suomi koordinoi ympäristökasvatuksen yhteistyöverkoston Pyöreän pöydän toimintaa. Pyöreässä pöydässä vaihdetaan ja jaetaan ajankohtaista ympäristökasvatukseen liittyvää tietoa sekä suunnitellaan yhteistä vaikuttamistyötä ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen edistämiseksi. Pyöreä pöytä kokoontuu 2–3 kertaa vuodessa. Lisäksi työskennellään tarvittaessa pienemmissä työryhmissä, vuonna 2023 ainakin Kestävä koulu -työryhmässä. Pyöreässä pöydässä mukana on yli 30 eri tahoa. FEE Suomen toiminnanjohtaja toimii Pyöreän pöydän kokoonkutsujana, asioiden valmistelijana sekä puheenjohtajana.

Aktiivisia Pyöreän pöydän jäseniä ovat mm. WWF Suomi, Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto, Opetusalan ammattijärjestö OAJ, Biologian ja maantieteen opettajien liitto, Natur och Miljö, Luonto-Liitto, Suomen Latu, Varhaiskasvatuksen opettajien liitto ja Suomen nuorisokeskusyhdistys. Mukana ovat myös mm. Metsähallituksen Luontopalvelut, Suomen ympäristöopisto Sykli, Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus, HSY, Lasten ja nuorten puutarhayhdistys, OKKA-säätiö, Pidä Saaristo Siistinä ry, Pidä Lappi siistinä ry, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura, Marttaliitto, Fingo, Suomen Opettajaksi opiskelevien liitto SOOL ry. Pyöreän pöydän verkostoon kuuluu myös hallinnon edustajia Opetushallituksesta ja Keski-Suomen ELY-keskuksesta. Uusina tahoina verkostoon on liittynyt BirdLife Suomi ry ja Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö Itla.

Vuonna 2023 Pyöreän pöydän verkoston toimintaa aletaan kehittää verkoston jäseniltä kerättävän palautteen perusteella.

3.2. Kestävä koulu -ohjelman edistäminen

Vuonna 2023 tärkeimmät vaikuttamistyön ponnistelut liittyvät *Kestävä koulu* -ohjelmaan. *Kestävä koulu* on ympäristökasvatus- ja opetusalan järjestöjen esitys valtakunnalliseksi ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen ohjelmaksi. Kestävän koulun esikuvana on toiminut Liikkuva koulu -ohjelma. Ohjelmassa varhaiskasvatuksen, peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten oppijat saavat valmiuksia kestävän tulevaisuuden rakentamiseen.

Huhtikuussa 2023 järjestetään Suomessa eduskuntavaalit. Vaalivaikuttaminen on alkanut jo vuonna 2022, ja keväällä 2023 tehdään aktiivista vaikuttamistyötä eduskuntavaalien lähestyessä mm. pitämällä aktiivisesti yhteyttä eri puolueisiin, nostamalla aihetta esille sosiaalisessa mediassa, mielipidekirjoituksilla ja eri tilaisuuksissa. Tavoitteena on saada Kestävä koulu -ohjelma kirjatuksi seuraavaan hallitusohjelmaan. Kun uusi hallitus on aloittanut, pyritään heti järjestämään tapaamiset keskeisten ministerien kanssa (opetusministeri, ympäristöministeri). Kestävä koulu -ohjelmaa edistää ja vaikuttamistyötä suunnittelee Pyöreän pöydän tahoista koottu työryhmä. FEE Suomi toimii työryhmän koolle kutsujana ja ryhmän vetäjänä yhteistyössä Luonto- ja ympäristökoulujen liiton kanssa.

Vuonna 2023 on viimeistä vuotta käynnissä Opetushallituksen kestävyyskasvatuksen kehittämishanke, jossa laaditaan kestävyyskasvatuksen nykytilan selvitys ja kootaan sidosryhmiä yhteen. Lisäksi hankkeessa jaettiin koulutuksen järjestäjille 5 miljoonaa euroa toiminnan kehittämiseen. Tiivistä yhteistyötä ja tiedon vaihtoa jatketaan Kestävä koulu -työryhmän ja Opetushallituksen kestävyyskasvatushankkeen välillä. Kehittämishankkeen tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään Kestävä koulu -vaikuttamistyössä.

3.3. Yhteistyö ja työryhmät

FEE Suomi jatkaa vuonna 2023 ympäristöministeriön alaisen luonnon monimuotoisuuden viestintäryhmän jäsenenä mikäli mahdollista. Viestintäryhmä suunnittelee luonnon monimuotoisuuteen liittyvää viestintää ympäristöministeriön biodiversiteetin seurantaryhmän tukena.

FEE Suomi on Suomen Kestävän kehityksen toimikunnassa varajäsenenä. Vuonna 2022 hyväksytyn Suomen kestävän kehityksen strategian ja toimenpideohjelman toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan ympäristökasvatuksen näkökulmasta.

Järjestömme on mukana kehitysyhteistyön kattojärjestön Fingon vetämässä globaalikasvatuksen verkostossa ja mahdollisuuksien mukaan myös muissa työryhmissä kuten Agenda2030-työryhmässä.

4. Ympäristökasvatuksen osaaminen kasvaa ja laatu paranee

Tavoitteen kuvaus: FEE Suomi on mukana kehittämässä ympäristökasvatuksen koulutusta. Suunnittelemme ja toteutamme opettajille ja kasvattajille suunnattuja koulutuksia ja koulutushankkeita yhdessä yhteistyökumppaneiden ja alan tutkijoiden kanssa.

4.1. Opetushallituksen rahoittamat koulutushankkeet

Vuonna 2023 FEE Suomi kouluttaa kolmessa Opetushallituksen rahoittamassa opetus- ja kasvatushenkilöstön henkilöstökoulutushankkeessa yhteistyössä kumppaneidensa kanssa. Nämä hankkeet ovat WWF Suomen koordinoima ympäristökasvatuksen toimijoiden yhteishanke *Kohti ympäristövastuullista oppimisyhteisöä*. FEE Suomi

kouluttaa tässä hankkeessa viidellä paikkakunnalla lähikoulutuksissa (10 koulutuspäivää). Myös Fingolla on käynnissä laaja globaalikasvatuksen koulutushanke *Transformer2030 - Kestävyyssosaajat*, jossa FEE Suomi kouluttaa yhdessä etäkoulutuksessa syksyllä 2023 (3 koulutuspäivää). Suomen ympäristöopisto Syklillä on lisäksi käynnissä *Yhdessä ulkoluokkaan* -koulutushanke, jossa FEE Suomi kouluttaa lähikoulutuksissa syksyllä 2023 (3 koulutuspäivää) aiheenaan Vihreä lippu ja sen teemakokonaisuuksista Luonnon monimuotoisuus ja Lähiympäristö.

4.2. Muu koulutustoiminta

Ulkona oppimisen suur tapahtuma Ulos-Ut-Out järjestetään kesäkuussa 2023 Nurmeksessa. FEE Suomi on mukana tapahtuman järjestämisessä ja viestimisessä, mutta ei niin suuressa roolissa kuin aikaisemmissa tapahtumissa. FEE Suomi järjestää tapahtumassa luonnon monimuotoisuus -työpajan, vaikuttavimmat ympäristöteot - keskustelutilaisuuden ja verkostotapaamisen Vihreä lippu -ohjelmasta kiinnostuneille ja jo mukana oleville tapahtuman osallistujille.

FEE Suomi on ollut yhteistyökumppanina Mieli ry:n vetämässä *Ympäristöahdistuksen mieli* -hankkeessa. Hankkeelle on haettu jatkoa 2023 vuodesta alkaen ja uutta rahoitusta STEA:lta.

Vihreä lippu -ohjelmasta kiinnostuneille järjestetään esittelytilaisuuksia sekä suomeksi että ruotsiksi, jotka toimivat koulutuksena Vihreä lippu ohjelmaan. Esittelytilaisuudet ovat kaikille avoimia.

Osallistumme ympäristökasvatuksen koulutuksen toteuttamiseen Suomen ympäristöopisto Syklin kutsumana toteuttamalla työpajoja syksyllä Syklin tapahtumassa Virroilla.

4.3. Ympäristökasvatuksen uudistettu tunnustuspalkinto

FEE Suomi on kiinnittänyt huomiota ympäristökasvatuksen laatuun jakamalla *Ympäristökasvatuksen ruusu* -tunnustuspalkintoa ansiokkaasta ja uutta luovasta työstä ympäristökasvatuksessa jo vuodesta 2002 alkaen. Vuonna 2022 FEE Suomen hallitus käynnisti ympäristökasvatuksen tunnustuspalkinnon uudistamistyön, joka sisälsi

hallituksen ja henkilökunnan työpajan ja jäsenistölle ja sidosryhmille suunnatun kyselyn. Tämän aineiston pohjalta hallitus on aloittanut työstämään tunnustuspalkinnon uudistettua nimeä ja kriteeristöä. Kehittämistyötä jatketaan vuoden 2023 aikana.

5. Ympäristökasvatuksen viestintä vahvistuu

Tavoitteen kuvaus: FEE Suomi viestii alan ajankohtaisia uutisia ja luotettavaa, tutkimukseen perustuvaa tietoa. Viestinnän tavoitteena on kasvattaa ympäristökasvatuksen tunnettuutta, laatua ja painoarvoa sekä tehdä ympäristökasvatuksen toteuttaminen mahdollisimman helpoksi ja innostavaksi opettajille ja kasvattajille. Vahvistamme viestintäämme ja sen resursseja. Teemme aktiivista verkkoviestintää, kehitämme Ympäristökasvatus-lehteä ja tapahtumanäkyvyyttämme. Lisäämme yhteistyötä ja keskustelua ympäristökasvatuksen muiden toimijoiden ja tutkijoiden kanssa.

FEE Suomi viestii aktiivisesti ja strategisesti ympäristökasvatuksen ajankohtaisista aiheista viestintäsuunnitelmansa mukaisesti. Vuoden 2023 suurimpia yksittäisiä viestinnän kokonaisuuksia ovat Vihreän lipun kehittämisprojektin valmistuminen keväällä 2023 sekä uudistuneen Vihreä lippu -mallin julkistaminen. Kehittämisprojekti sisältää Vihreän lipun visuaalisen ilmeen uudistuksen ja yhtenäistämisen FEE Suomen visuaalisen ilmeen kanssa. Julkistaminen tapahtuu syksyllä 2023. Kokonaisuuden toteutuksesta vastaavat Vihreän lipun tiimi sekä viestintäsuunnittelija.

Olemme mukana alan verkostoissa ja teemme aktiivista yhteistyötä eri tahojen kanssa, jotta viestimme tavoittavat laajan joukon. Jatkamme vuonna 2023 viestintäyhteistyön tiivistämistä erityisesti ympäristökasvatusalan tutkijoiden kanssa. Viestintämme on vakinaistunut, ja vuonna 2023 suunnittelemme vakinaisen viestintäsuunnittelijan palkkaamista (60 % työaika) kehittämään, suunnittelemaan ja toteuttamaan järjestön viestintää ja näkyvyyttä.

Viestinnässä pyritään vuoden 2023 aikana yhtenäistämään eri viestintäkanavien ilmeitä, selkeyttämään niiden rooleja sekä keskittämään ja karsimaan päällekkäisten toimintojen määrää. FEE:n verkkosivun ilmettä ja sisältöä virkistetään, mihin haetaan myös ulkopuolista rahoitusta.

Uutiskirjettä kehitetään vuonna 2022 tehdyn lukijakyselyn pohjalta.

Tapahtumaviestintää kehitetään ja suunnitellaan (esim. Educa-messut tammikuussa 2023). Viestinnän tukemiseksi FEE Suomen kuvapankkia kasvatetaan tapahtumista sekä Vihreä lippu -ohjelman osallistujista heidän suostumuksellaan otettavilla kuvilla.

Viestinnällistä yhteistyötä suunnitellaan myös Suomen ympäristökeskuksen kanssa tunnustelemalla mahdollisuuksia syventää yhteistyötä mm. tutustumalla kehitteillä oleviin materiaaleihin ja hankkeisiin sekä niistä viestimiseen eri kanavissa.

5.1. Verkkosivut ja Ympäristökasvatuksen uutiskirje

Ulkoisen viestintämme perusta ovat järjestön verkkosivut (www.feesuomi.fi) ja Vihreän lipun verkkosivut (www.vihrealippu.fi). Vuonna 2023 jatketaan Vihreän lipun verkkosivujen päivittämistä uudistusten julkaisun yhteydessä. Päivityksen tavoitteena on luoda verkkosivukävijöille innostavampi ja selkeämpi kuva Vihreästä lipusta ja kannustaa uusia toimijoita liittymään ohjelmaan.

Toimitamme kuukausittaista Ajankohtaista ympäristökasvatuksessa - uutiskirjettä (2 684 tilaajaa syksyllä 2022), johon kokoamme monipuolisen tietopaketin ympäristökasvatusalan keskeisimmistä ja ajankohtaisimmista asioista. Sisältöä pyydetään myös muilta alan toimijoilta ja tutkijoilta. Uutiskirje tarjoaa mm. tietoa tapahtumista, uusista materiaaleista, koulutuksista, avoimista työpaikoista, tutkimusuutisia sekä tietoa ympäristökasvatuksen vaikuttamistyöstä. Uutiskirje on tarkoitettu kaikille ympäristökasvatuksen parissa toimiville ja aiheesta kiinnostuneille.

Vuonna 2023 jatkamme uutiskirjeen tilaaja- ja lukijamäärän kasvattamista sekä aseman vakiinnuttamista ympäristökasvatuksen kentällä. Lisäksi uutiskirjeen ulkoasun selkeyttä, luettavuutta ja visuaalisuutta hiotaan edelleen. Pohjana uutiskirjeen kehittämiselle toimii syksyllä 2022 toteutettu lukijakysely.

5.2. Sosiaalinen media

Järjestömme on aktiivinen sosiaalisessa mediassa. FEE Suomen ja Vihreän Lipun yhteisellä Facebook-sivulla on 2 869 tykkääjää, ja FEE Suomen Twitter-sivulla on 1095 seuraajaa. Vihreän lipun Instagram-tilillä on 1 221 seuraajaa. Sekä FEE Suomen että Vihreän lipun sosiaalisen median viestintää vahvistetaan edelleen vuonna 2023. Lisäksi selvitetään, olisiko viestinnän vaikuttavuuden ja sosiaalisen median algoritmien näkökulmasta viisasta uudistaa Twitter ja Instagram -tilit siten, että ne olisivat FEE Suomen ja Vihreän Lipun yhteiset, kuten Facebook-tilille on jo tehty. Tärkein sosiaalista mediaa koskeva tavoite on vuoden 2022 jatkumona kasvattaa edelleen seuraajien sitoutumista julkaisuihin, eli tuottaa sisältöä, johon seuraajat reagoivat sekä jota he jakavat ja kommentoivat. Tähän pyritään testaamalla erilaisia sisältöjä sekä seuraamalla analytiikasta, mikä on herättänyt kiinnostusta sekä toteuttamalla esimerkiksi arvontoja palkintoineen.

FEE Suomen sosiaalisen median viestinnän keskeisenä tavoitteena on jakaa tietoa FEE Suomen ympäristökasvatuksen edistämiseksi tekemästä työstä ja muista alan merkittävimmistä ajankohtaisista asioista sekä vahvistaa ympäristökasvatuksen asemaa ja näkyvyyttä. Merkittävimpiä FEE Suomen ponnistuksia myös markkinoidaan suuren, asian kannalta merkityksellisen joukon tavoittamiseksi.

Vihreän lipun Instagramin keskeisenä tavoitteena on luoda ohjelmasta innostava kuva, kannustaa uusia toimijoita liittymään mukaan ohjelmaan sekä välittää opettajille ja kasvattajille vinkkejä, tukea ja tietoa ympäristökasvatukseen. Vihreä lipun osallistujia kannustetaan viestimään toiminnastaan aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Osallistujien toiminnan hyviä esimerkkejä ja onnistumisia kerätään viestinnän tarpeisiin myös projektien raportoinnin yhteydessä.

Twitterissä keskitytään FEE Suomen vaikuttamisviestintään sekä otetaan aiempaa vahvemmin kantaa ympäristökasvatuksen näkökulmasta merkittäviin yhteiskunnallisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Twitter-tiliä aktivoidaan ja siellä aletaan julkaista päivityksiä aiempaa tiiviimmin. Vuonna 2023 keskitytään kevään eduskuntavaaleihin ja Kestävä koulu -ohjelman esiin nostamiseen.

5.3. Mediatyö ja -seuranta

Tarjoamme kasvatusalan ammattilehtiin sekä alue- ja valtakunnanmedioihin kirjoituksia Vihreä lippu -osallistujien onnistumisista sekä vaikuttamistyömme keskeisimmistä aiheista. Kirjoitamme vaikuttamistyömme keskeisimmistä aiheista yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Mediatyömme tavoitteena on kasvattaa ydintoimintamme näkyvyyttä.

Seuraamme aktiivisesti kasvatus- ja ympäristöalan ajankohtaisia asioita ja viestimme uutisista kanavissamme, liittäen niihin mukaan ympäristökasvatuksen näkökulman.

5.4. Tapahtumat

FEE Suomi tuo ympäristökasvatusta esille ja markkinoi Vihreää lippu -ohjelmaa alan tapahtumissa, kuten Educa-messuilla ja Varhaiskasvatusmessuilla. Osallistumme alueellisiin ympäristökasvatuspäiviin mahdollisuuksien mukaan esim. järjestämällä ohjelmaa ja työpajoja. Omissa koulutustapahtumissa, kuten Vihreän lipun esittely- ja perehdytystilaisuuksissa, hyödynnetään myös etätoteutusta.

Teemme yhteistyötä yliopistojen opettajankoulutuslaitosten kanssa osallistumalla seminaareihin ympäristökasvatusteemaisista työpajoista tarjoamalla. Yhteistyötä tehdään Fingon koordinoimassa Helsingin yliopiston Maailman koulussa -seminaarissa sekä opettajankoulutuslaitoksen järjestämässä luontokoulupäivässä. Markkinoimme ympäristökasvatuksen materiaalejamme mahdollisuuksien mukaan materiaalitoreilla myös muissa yliopistoissa.

Vihreä lippu -ohjelmaa esitellään kutsuttuna myös muille kiinnostuneille tahoille aina mahdollisuuksien mukaan. Yhteistyötä tehdään mm. Helsingin kaupungin ekotukitoiminnan valmennuksen kanssa.

5.5. Vihreän lipun sisäinen viestintä

Vihreän lipun sisäisen viestinnän tavoitteena on tehdä ohjelmaan osallistumisesta helppoa ja inspiroivaa. Sisäistä viestintää kehitetään osana Vihreän lipun uudistuksia, osallistujien toiveiden pohjalta. Vihreän lipun materiaaleja selkeytetään visuaalisen

uudistuksen yhteydessä vuoden 2023 aikana. Osallistujille viestitään inspiraatioksi hyviä esimerkkejä Vihreä lippu -toiminnasta ja kuukausittain vinkkejä Vihreä lippu -toimintaan yhdistettävistä teemapäivistä. Lukuvuoden 2022–2023 aikana tehostetaan Vihreän lipun viestintää nostamalla toimintamallista yksi osio kerrallaan painotuksena esiin. Ensimmäisenä painotuksena on ympäristöraatitoiminta, josta viestitään osallistujille uutisella ja kokoamalla vinkkejä aiheeseen liittyen.

Sisäistä viestintää ylläpidetään vuonna 2023 muun muassa säännöllisen sähköpostitse tapahtuvan osallistujille kohdennetun viestinnän kautta, perehdytysvideoiden sekä -tilaisuuksien avulla, selkeyttämällä osallistujasivuja sekä tarvittaessa tukemalla osallistujien välistä kokemustenvaihtoa. Uudistuvasta Vihreä lippu -ohjelmasta viestitään osallistujille aktiivisesti ja tarjotaan syksyllä 2023 erillisiä esittelyjä, joista viestitään lukuvuoden alussa kaikille osallistujille.

5.6. Ympäristökasvatus-lehti

FEE Suomi julkaisee Ympäristökasvatus-lehteä, joka on ympäristökasvatusalan merkittävin julkaisu Suomessa. Lehti edistää keskustelua alan ajankohtaisista aiheista, viestii tutkimuksesta ja kehittämishankkeista sekä edistää verkostoitumista ympäristökasvatuksen alalla. Lehti nostaa esiin ajankohtaisia teemoja, käsittelee kriittisesti teemojen kytkentöjä kasvatukseen ja tarjoaa opettajille ja kasvattajille taustoitusta, näkökulmia ja välineitä kasvatustyöhön. Ympäristökasvatus-lehteä suunnittelee ja ideoi lehden toimituskunta, joka kokoontuu 2–4 kertaa vuoden aikana.

Lehti ilmestyy vuonna 2023 edellisvuosien tapaan kerran vuodessa laadukkaana painettuna lehtenä. *Ympäristökasvatus Teema* -lehden tulevan vuoden 2023 teema valitaan toimituskunnassa loppuvuodesta 2022. Teemanumero toteutetaan yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa ja lehteä rahoitetaan ilmoitustuotoilla. Lehden inspiroivaa sisältöä tuotetaan paljolti myös vapaaehtoisvoimin. Lehti ilmestyy syyskuun alussa, mikä palvelee lehden hyödyntämistä syksyn tapahtumissa ja myös ilmoitusmyyntiä.

Lisäksi Ympäristökasvatus-lehti ilmestyy verkkolehtenä. Verkkolehden artikkeleja julkaistaan sitä mukaa kuin niitä tulee toimitukseen. Julkaistuja artikkeleja nostetaan

esille uutiskirjeessä ja sosiaalisessa mediassa. Verkkolehti on osa FEE Suomen verkkosivustoa.

6. Hallinto ja talous

FEE Suomen talouden merkittävän perustan muodostavat vuonna 2023 julkiset avustukset, joita järjestö hakee Ympäristöministeriöltä (harkinnanvarainen valtionavustus valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille) ja Opetushallitukselta (valtionavustukset järjestöille) sekä Vihreä lippu -ohjelman osallistumismaksut. Vuonna 2023 aloitetaan kehittämistyö FEE Suomen rahoituspohjan laajentamiseksi.

Muita tulonlähteitä ovat vuonna 2023 jäsenmaksut, lehden ilmoitustuotot sekä kouluttaminen Opetushallituksen rahoittamissa opetustoimen henkilöstökoulutushankkeissa. Lisäksi haetaan aktiivisesti rahoitusta erilaisista rahoituslähteistä (säätiöt, rahastot, sopivat kumppanuudet ja yritykset). FEE Suomi saa yritykseltään Going Green Oy:lta pienimääräistä osinkoa. Taloudesta tarkemmin vuoden 2023 talousarviossa.

Vuoden 2023 alussa järjestöllä on vakituksessa työsuhteessa toiminnanjohtaja (100 % työaika), Vihreä lippu -ohjelmajohtaja (100 %) ja hallintopäällikkö (60–80 % työaika). Palkataan myös viestintäsuunnittelija (60–80 % työaika). Määräaikaisessa työsuhteessa työskentelee projektisuunnittelija Vaikuttavimmat ympäristöteot -listaprojektissa (50 % työaika 02/2023 saakka). Nesslingin rahoituksen toteutuessa palkataan määräaikainen projektityöntekijä Vihreä lippu -teemojen mukaisten lisämateriaalien (Pienet oppaat ja videoluennot) tuottamiseen (100% työaika / 10 kk). Järjestön toimintaa tukemaan palkataan tarpeen ja resurssien mukaan osa-aikaisia työntekijöitä, esimerkiksi Vihreän lipun toimintasuunnitelmien ja raporttien lukijat. Harjoittelijapaikkoja tarjotaan mahdollisuuksien mukaan kiinnostuneille opiskelijoille.

Järjestön toimintaa linjaa hallitus, joka kokoontuu 5–7 kertaa vuoden aikana. Hallituksen jäsenet tarjoavat hallitustyöskentelyssä järjestön käyttöön asiantuntemuksensa ja verkostonsa. Hallituksen jäsenet voivat myös edustaa järjestöä eri verkostoissa.

FEE Suomen korkein päättävä elin ovat yhdistyksen syys- ja kevätkokoukset. Pyritään varmistamaan, että eri puolilla asuvilla jäsenillä olisi mahdollisuus osallistua kokouksiin ja niiden oheisohjelmaan. Tämä onnistuu mm. etä- tai hybridikokouksina.

Yhdistyksen jäsenyyden eri muotojen tarkastelu- ja kehitystyötä jatketaan vuoden 2023 aikana.

7. Going Green Oy (GoG)

Going Green Oy (GoG) on FEE Suomen omistama osakeyhtiö, joka edistää kestävä matkailua ja alan ympäristötietoisuutta.

GoG hallinnoi Suomessa kahta kansainvälistä FEE-ohjelmaa, Green Key'tä ja Blue Flagiä, sekä näiden rinnalle kehittämäänsä kansallista Green Activities -ympäristöohjelmaa, joka on suunnattu erityisesti pienille matkailualan luontoyrittäjille ja ohjelmapalveluille.

Vuoden 2023 punaisena lankana on kestävä kasvun mahdollistava organisaation ja sen edustamien sertifikaattien kehittäminen. Toimintasuunnitelmaa täsmentyy strategian 2023–2024 valmistuttua.

1. Going Green Oy kasvaa hallitusti ja kestävällä tavalla.

- Digitaalisoinnin kehittäminen jatkuu:
 - Otamme käyttöön v. 2022 syksyn aikana kehitetyn Green Key hakualustan ja tutkimme mahdollisuuksia jatkojalostaa sama työkalu myös Blue Flagin käyttöön paikallisesti, mikäli FEE / Blue Flag ei toteuta omaa.
 - Otamme CRM-asiakastietokannan ja toiminnanohjaustyökalun käyttöön, ja pyrimme integroimaan hakualustan datan niihin
- Tarkistamme hinnoittelua ja uudistamme sen kilpailukykyisemmäksi. Laadimme v. 2023 talousarvion sen mukaisesti
- Jatkamme ulkopuolisten auditoijien rekrytointia
- Kehitämme ja ylläpidämme henkilöstön osaamista

2. Matkailualan sertifikaattien tunnettuus kasvaa.

- 2022 Q4 valmistuvan viestintästrategian mukaisesti kehitämme viestintää per sertifikaatti, painopiste Green Activities ja Blue Flag -sertifikaateilla
 - verkkosivujen sisältö / sertifikaatti
 - somekanavat / sertifikaatti
- Kehitämme mediaviestintää
- Osallistumme Kasvu Open 2023 -tapahtumaan
- Osallistumme Matkamessuille 1/2023

3. Matkailualan vastuullisuusosaaminen kasvaa ja digitaidot kehittyvät.

- Hakualustan käyttöönoton yhteydessä koulutamme asiakkaitamme sen käyttöön
- Järjestämme webinaareja asiakkaillemme eri kestävän kehityksen aiheista
- Business Finlandin rahoittama Matkailusertifiointin digihanke: testaamme eri järjestelmien välisiä rajapintoja
- Lapin Ely-keskuksen rahoittama, Tieken hallinnoima Digimatka: sertifioimme haja-asutusalueiden matkailuyrityksiä pääpainopisteenä Lappi ja Kainuu ja kannustamme heitä digitaitojensa kehittämiseen yhteistyössä Tieken kanssa (mikäli positiivinen rahoituspäätös)